

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibus Singlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt VIII. In quibus præterea alijs casibus liceat Latinis communicare cum Græcis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

ferendis, sed deridendi, quoad sancta sedes Apostolica desuper consolatur, & responsum habeatur.

Græci sine litteris dimissionis Episcopi Latini dicebant ad sacros Ordines promoti, suspensi sunt, & si suspensi in suis Ordinibus ministraverint, efficiuntur irregulares, sicut & Latini.

Super huiusmodi autem & similibus irregularitatibus dispensandi facultatem à sancta Sede Apostolica obtineri oportet.

Si Episcopus Latinus Græcum aliquem ordinare voluerit, qui à Presbytero Græco in baptismo Chistiane in fronte facto fuerit consignatus, debet illum antea confirmare, saltem sub conditione, videlicet *Nisi es confirmatus, &c.* ut supra Presbyteri vidui, seu uxoris orbati, habitum ferant dive tam ab alijs.

Curent Ordinarii locorum, ut decretum facti Generalis Concilij Tridentini de reformatione matrimonij vertatur in linguam Græcam vulgarem, & in locis, & Provincijs Græcorum, & Albanensium evulgetur & publicetur.

Matrimonia inter conjuges Græcos dirimi, seu divortia, quoad vinculum, fieri nullo modo permittantur, aut patiantur, & si qua de facto processerint, nulla & irrita declarentur.

Maritus latinus uxoris Græcæ ritum non sequatur.

Latina uxor non sequatur ritum mariti Græci. Græca verò uxor sequatur ritum mariti Latini. Quod si id fieri non possit, quisque conjugum in suo ritu, Catholico tamen, manere permittatur.

Proles sequatur patris ritum, nisi prævaluerit mater Latina.

Presbyter Græcus conjugatus ante sacrum Sacrificium, seu sanctam Missam celebrandam, vel per hebdomadam & per triduum abstinere ab uxore.

Circa alia dogmata Græcorum.

Græci credere tenentur, etiam à Filio Spiritum sanctum procedere, sed non tenentur pronuntiare, nisi subesse scandalum, præsertim si degant inter Latinos: aut necessitas postulare confitendi fidem Catholicam, quæ tunc oportet etiam pronuntiare.

Nunquam Monachis Græcis, seu Calogeris animarum cura committatur, nisi ex necessitate, vel aliqua causa.

Presbyteri seculares Græci, abjuratis schismate & erroribus, atque in fide Catholica bene instructi, in Parochialibus seu Curatis Ecclesijs Græcorum institui possunt.

Tolerandus est apud Græcos usus carniū die Sabbathi, ubi sine scandalo fieri potest: in locis tamen ipsorum, & inter eos tantum.

Item tolerandus est, ut ad jejunium eodem die Sabbathi in Quadragesima, excepto uno sabbatho sancto, ex antiqua traditione non teneantur, sed dumtaxat ad abstinendam.

In jejunij biuani, vel triduanis, vel alias à Dicecesanis, vel Jubilæis à Summo Romano Pontifice indicatis, dies Sabbathi in eis comprehensūs, vel præscriptus, in alium diem pro plebibus Græcis, ab ipsis Dicecesanis Apostolica auctoritate sanctissimi Domini nostri Clementis divina providentia Papæ VIII. permittitur commutari.

Si ipsi Græci ad observationem jejuniorum, & vigiliarum Latinæ Ecclesiæ indici possent, optimum esset; sed non cogantur, cum ipsi qualibet hebdomada, & feria quarta, & feria sexta jejunent.

Græci existentes inter Latinos, dies festos de

præcepto ejusdem Ecclesiæ Latinæ servare tenentur.

Insuper idem sanctissimus Dominus noster constituit Romæ habendum esse Episcopum Græcum Catholicum, qui Græcos Episcopos Latinis Italiæ, & insularum adiacentium subiectos, ab Episcopo Græco ordinari volentes, cum illorum dimissionis, ad id tantum concedendis, ritu Græco ordinet.

Item mandavit, ut ad majorem instructionem Dominorum Episcoporum Latinorum imprimantur, cum hac ipsa Decretales, seu litteræ quædam Apostolicæ ad Græcorum ritus pertinentes: ac etiam professio orthodoxæ fidei, à Græcis, qui ad unitatem sanctæ Romanæ Ecclesiæ veniunt, facienda.

Ita sanctitas sua ex sententia Congregationis super reformatione Græcorum, decrevit, & declaravit, ac fieri mandavit Romæ in Palatio montis Quirinalis apud sanctum Marcum, die 31. mensis Augusti. Anno Dom. 1595. Pontific. sui anno quarto.

C A P V T VIII.

In quibus præterea alijs casibus liceat Latinis communicare cum Græcis.

Constat ex supradictis, omnes Schismaticos Catholicos esse majoris excommunicationis vinculo: hæc autem excommunicatio lata non erat contra Schismaticos aliquo jure antiquo, ut optime observat Abbas in *Rub. de schismaticis, num. 2.* Alij vero contendunt schismaticos etiam olim fuisse jure communi excommunicatos, nam *c. 1. & 2. de Schismaticis* præcipiunt vitari Schismatici. Cæterum quidquid sit hæc de re, hodie omnes Schismatici constitutione Pontificia, quæ in Cæna Domini promulgatur, sunt majoris excommunicationis pæna ligati.

Quare primum dubium est, An Schismaticus sit in universum vitandus à nobis, præsertim in divinis, scilicet in Sacramentis recipiendis & alijs ministerijs divinis exercendis?

Respondeo Schismaticos eo ipso, quo excommunicati sunt, non esse nobis vitandos, quia ob constitutionem, in Concilio Constantiensi à Martino V. editam, usum jam receptum est, duo tantum excommunicationum genera esse vitanda, nempe nominatim excommunicatum, & notorium Clerici per dolo: quare cum Schismaticis, qui non sunt publicè & nominatim excommunicati, licet communicare, non secus ac si non essent excommunicati, tam in humanis quàm divinis rebus, ut latius *infra* dicemus, cum de communicatione cum hæreticis agemus: quæ omnia procedunt etiam à fortiori in Schismaticis.

Ex quo inferitur, Catholicum posse in interesse Missæ Sacrificij, quæ faciuntur & offerunt Græci, Armeni, Rutheni, & alij Schismatici, & præceptum divinum de audienda Missa adimplere prædictorum Missam audiendem. Ita aperte colligitur ex dictis, & docet Azorius *Tom. 1. lib. 1. Institut. Moral. c. 3.* Eratio, quia ritus etiam Græcanici in re divina, & sacrificij faciendis sunt Catholici, à sanctis Patribus traditi, *Basilio* nempe, *Chryssostomo*, & alijs, & prout qui Græcanica sacra audiunt, suo officio, & Ecclesiæ præcepto satisfaciunt.

Nam

Nam Græci legitimo suo more & instituto sacris operantur, & Ecclesiæ præceptum non est, ut rem divinam audiamus hoc vel illo ritu, sed simpliciter, ut diebus Dominicis & festis rem factam audiamus: & cum ex altera parte non teneamur vitare Schismaticos, nisi nominatum sint excommunicati, aut aliàs scandalum oriatur, sit, virum latinum posse interesse sacrificijs Græcorum & Schismaticorum.

An Catholicici à Græcis Sacramenta possint recipere.

Sed major difficultas est, An à Sacerdote vel Episcopo Schismatico possit quis Sacramenta recipere? Pro parte affirmativa, facit *Extravagans Martini V. Adevitanda*, quæ sine ullo discrimine excommunicatos non denunciatos docet non esse vitandos, ac si excommunicati non essent, idque plures auctores *infra* adducendi, ubi de hæreticorum communicatione agemus, tradunt.

Pro contraria verò parte facit, quod isti Schismatici, in quantum excommunicati nominati, non sint vitandi, in quantum Schismatici sunt separati à communicatione, à jure Canonico, & privati jurisdictione, ut constat ex c. 1. & 2. de Schismaticis, & c. *Ordin. 9. q. 1.* Secundò, quia aperte *Clemens* Papa 8. in Bulla citata oppositam docet sententiam: Ordinati (inquit) ab Episcopis Schismaticis, alias ritè ordinatis, servata debita forma, recipiant quidem Ordinem, sed non executionem; & insuper prohibentur in prædictis Ordinibus ministrare, sine dispensatione sedis Apostolicæ. Nec erit sufficiens solutio, si quis dicat loqui hic de ordinato, qui non sit subditus Episcopi: nam illa verba (alias ritè ordinatis) hoc etiam includunt. Et confirmatur, quia in eadem Bulla de sacramento penitentiæ dicitur, in casu necessitatis Presbyteros Græcos Catholicos, posse Latinos abolvere. Ubi per particulam illam (*Catholicos*) Schismatici videntur excludi, etiam in casu necessitatis, quia eo ipso quod Schismatici sunt, carent jurisdictione, ut *infra* latius dicemus de hæreticis. Quæ sunt notanda pro hac difficultate, quia quantum ad hoc, Schismatici & hæretici eadem fere est ratio: unde ex illo loco petenda est hujus dubij solutio.

An Sacerdos Græcus Latino ritum celebrare possit, & è contrà.

Secundum dubium, An Sacerdos Græcus agens inter Latinos, teneatur se tam Latinorum ritui, quam propriæ consuetudini conformare, & è contra, de Latino inter Græcos? Resp. Siloquimur de ritu tam in celebratione Missarum, quam in alijs divinis officijs, *Prus V.* prohibuit, ne sacerdos Græcus Latino ritu, neque è contra Latino ritu Græco celebrarent: imò & Concilium Florentinum in literis, unius simpliciter dicit unumquemque Sacerdotem debere copficere in fermentato & azymo juxta suæ Ecclesiæ consuetudinem. Hoc tamen existimo accipiendum de Sacerdotibus Latinis & Græcis, quando in eodem territorio sunt conjuncti, vel de Sacerdotibus Græcis per Latinam Ecclesiam peregrinantibus, vel de Latinis per Græciam iter facientibus. Si tamen domicilium habeant, vel Latini inter Græcos, vel Græci inter Latinos, tunc merito potest esse questio, an teneantur se conformare ritui Ecclesiæ illius, in qua habent domicilium; quia qui habet domicilium in Ecclesia Græca, censetur jam Græcus, & è contra Græcus in Ecclesia Latina. Præterea in *C. ille d. 1. 2.* dicitur teneri unumquemque se conformare consuetudini Ecclesiæ, in qua actu existit. His rationibus motus *P. Suarez 3. Tom. disp. 44. scilicet 3.* tenet partem affirmativam: sed contraria sententia probabilior videtur. Nam *Concil. Florentin. & Bulla Pij V.* absolute præcipit unumquemque Sacerdotum Græcorum & Latinorum, ser-

vare propriæ Ecclesiæ ritum sine ulla limitatione, & ob id non teneri se conformare, quantum ad ritum Ecclesiæ illius, in qua actu habitat, in alijs verò tenebitur consuetudines & præcepta Ecclesiæ observare.

Ex quibus primò collige, Sacerdotem Latinum degentem inter Armenos, Abyssinos, vel alios Schismaticos, quorum ritus in celebrando sit approbatus ab Ecclesia, posse se illorum ritui conformare, maxime quando habet domicilium: quia *Concil. Florent. & Bulla Pij V.* solum loquuntur de sacerdote Græco inter Latinos, & de Latino inter Græcos. Et ita non debent extendi ad alias nationes.

Secundò inferitur, Sæculares domicilium habentes in Ecclesia Græca, vel alia Schismaticorum, quales sunt nunc Lusitani multi in interiori Ethiopia, posse se consuetudinibus accommodare, & debere, maxime si sit scandalum, nisi aliàs vellent ipsi in omnibus Latino more vivere, habentque Ministros Ecclesiæ Latine: nam tunc certum est nullatenus teneri.

Pro his tamen & similibus dubijs degentes inter alios Schismaticos à Græcis (cum quibus jam ex praxi constat quali er quis se gerere debeat) & sciant quid ab ipsis præstandum sit, tam in jejuniis, quam dierum festivorum observatione, quam in eorum ritibus approbandis vel reprobandis, oporteret, ut sedem Apostolicam conlulerent.

CAPVT IX.

De pœnis Schismaticorum, & de eorum absolutione & reconciliatione.

DE Schismaticorum pœnis, quas DEUS justissime ab eis in eorum solerè reperere, non est necesse in præsentia dicere. Exant in Scripturis aliquot eorum exemplarum. *Num. 16.* ubi Legimus Dathan, & Abiron propter illud peccatum fuisse absorptos à deficiente terra. Et constat ex *libro Reg.* quantis cladibus affecta fuerint undecim tribus Israel, eò quod à domo David discessionem fecerunt.

De alijs autem pœnis, quibus vel ipso facto, vel per sententiam judicis, possunt affici Schismatici, quædam sunt certa apud Doctores, & aliquid est controversum. Primò certum est, eos non ita puniri, ut vel amittant ipso facto, vel possint amittere spirituales aliquam potestatem, consistentem in spirituali charactere Baptismi, vel Confirmationis, vel Ordinis. Nam hæc indelebilis, ut docet *2. q. 39. art. 3. D. Tho.* & confirmat *Turrecremata lib. 4. Sum. part. 1. cap. 7.* & Sylvestri verb. *Schismatici*, & patet ex *Urano* Papa Canon. Ordinationes *9. q. 1.* qui ordinatos ab Episcopis schismaticis censet verè fuisse Ordinatos. Et ex *Aug. lib. 6. de Baptismo* contra Donatistas *cap. 5.* Ubi ait: *Potest Sacramentum tradere separatim sicut habere.*

Secundo certum est privati tamen ipso facto Schismaticos facultate utendi rectè & legitime ejusmodi potestatis characteris, seu privati ejusmodi potestate, quoad ejus essentiam, quo ad usum, nimirum legitimum, ait *D. Tho. art. 3.* Non enim possunt Schismatici rectè, & absque peccato uti ejusmodi potestate. Quo sensu assentit *D. Thom. & Turrecrem. ubi supra* debere intelligi quædam Patrum, seu Pontificum testimonia,